

Praktiline ettevõtluskuu

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

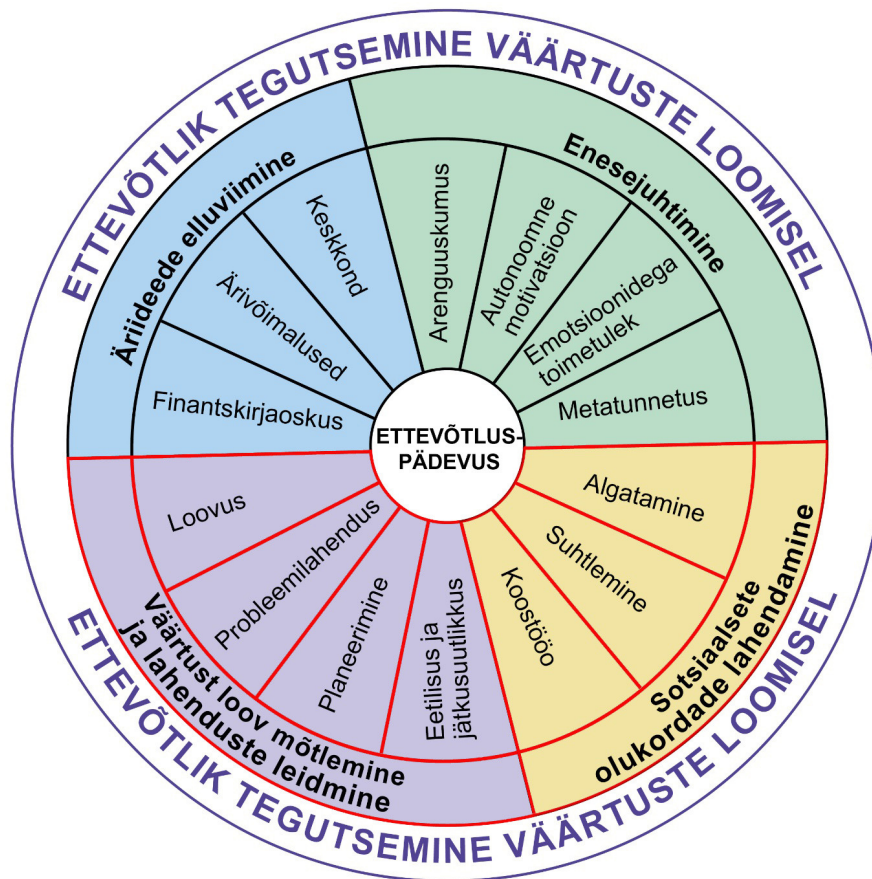
Eesti
tuleviku heaks

ÕPPEMATERJALI 2. OSA

Praktiline ettevõtluskuu

ÕPPEMATERJALI 2. OSA

Esimese koolitusnädala õppematerjalid (KNÕ) kätkevad endas ettevõtlusalaseid teadmisi. Harjutused ja praktilised tegevused arendavad suhtlemis- ja koostööoskuseid ning algatusvõimet.

Ammu enne Twitterit ja Facebooki oli Albert Einsteinil töö kohta kolm reeglit:

Leia lihtsus keset segadust.

Avasta ebakõlas harmoonia.

Võimalused peidavad end raskuste keskel.

Ära väsi otsimast võimalusi, kuidas edendada ettevõtlusõpet!

ÕPPEMATERJAL juhendajale

II OSA

Teisel koolituspäeval räägime äriideedest, jätkusuutlikust majandamisest ning alustame KODU-teemalise toote loomisprotsessi. Toimub loomingulise lähenemisega ajurünnak ehk ideede inkubaator. Saab alguse praktiline toote valmistamine, mis toimub nii koolituspäevade raames toimuvate töötubadena koolis kui ka õpilase iseseisva tööna kodus.

1. tund - Äriideest ja kuidas seda ellu viia (45 min)

Kordamisharjutus ja kohaletulek (10 min)

Eesmärk: Kordamine, unustada eelnenud tunni teemad ja innustada ettevõtlikku tegutsemist väärtuste loomisel, teha koostööd ja suhelda.

Abivahendid: puuduvad

Ülevaade: Osalejad liiguvad vabalt ruumis ja juhendaja koordineerib tegevusi. Juhendaja koordineerib osalejad paaridesse ja hoiab kinni ajaraamidest.

Protseduur: Juhendaja juhatab sisse harjutuse

Leia paariline ja alusta temaga vestlust selliselt: "Eilsest ettevõtlustunnist jäi mulle enim meelde...."

- Aega on 2 minutit. Kõigepealt räägib üks ja siis teine. Jagame grupis.
- Mida kuulsid?
- Mis kõnetas õpilasi?
- Mis jäi enim meelde ja mis tekitas küsimusi?

Juhendaja saab siit enda jaoks teha kokkuvõtted ja seletada järgmine kord rohkem lahti teemasid, mis ei jõudnud õpilastele kohale. Vajadusel täiendada oma õppematerjali!

Juhendaja kokkuvõte: "Tore, et eile omandatu tekitas nii palju mõtteid ja loodetavasti ka huvi edasi minna. Nüüd astume sammukese lähemale ettevõtliku mõtlemise, ettevõtte loomise ja sellega seonduva suunas. "

Äriidee (20 min)

Eesmärk: osaleja saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas. Õppida kogemuse, teadmiste ja õpitu vahel seoseid looma. Algatusvõime arendamine. Loovus ja loova mõtlemise arendamine.

Abivahendid: puuduvad

Ülevaade:

Mis on äriidee ja kust see tuleb?

Protseduur: osalejad pakuvad vastuseid ja arutlevad grupis. Modereerib juhendaja.

Vastus: Hea äriidee lahendab võimalikult suure massi võimalikult suurt probleemi (wc paber) aga ka väikeses rühmas spetsiifilist kallihinnalist vajadust (kosmoselaeva jupid) ning selle eest ollakse valmis raha maksma. Äriideed pole vaja mitte vaid ainult ettevõtte loomisel, aga ka selle arendamisel või suuna muutmisel.

Hea äriidee olemasolu on 1 kindel viis lihtsalt jõuda ettevõtluseni läbi ettevõtlikkuse selliselt, et mul on mõte ja ma teen selle teoks! Kui on aga vastupidi, et on ettevõtlikkust, aga pole äriideed, siis pead hoopis mõtlema äriideele.

Kuidas leida hea äriidee?

Järgneb vestlus ja arutelu grupis.

Vastused:

- Mõtle mida sa ise hästi oskad.
- Mida sa oskad sellist, mida teised ei oska, aga võiksid tahta sinu abiga omandada?
- Mõtle, mida sulle teha meeldib, et ühendada oma hobi ja töö, sest siis pole sul vaja enam päevagi elus tööd teha!
- Aga taas peavad teised olema nõus selle eest ka raha maksma.
- Mõtle, millised on vajakajäämised keskkonnas, kus sa elad?
- Kas sel turul on kitsaskohti, uusi trende või on hoopis väikesel grupil inimestel mingi kallis hobi ja sellest tulenev vajadus, mida ainult sina oskaksid lahendada.

Paku välja mõni omale jõukohane äriidee?

Eesmärk: Käivitada loovus. Tõsta positiivset hoiakut ettevõtluse ja ettevõtliku inimese suhtes.

Grupiarutelu, kus juhendaja abistab ja koos tuuakse näiteid...

- Muruniitja - teen teenust muruniitmise osas, näiteks vanuritele oma ümbruskonnas
- Klipitootja-Youtube reklaamija
- IT-mees, kes pakub vanemaealistele tehnobi
- FB-lehe looja ja haldur
- Blogipostituste looja ja blogipromootor
- Webmaster - kodulehe tootmine ja haldus
- Õpiabi-abiõpetaja mingis aines, mida valdad
- Oskuste õpetaja - õpetan rulasõitu või mäesuusatamist
- Koerajalutaja - jalutan koeri raha eest
- Õhtujuht - viin läbi laste sünnipäevi ja korraldan mängu Muumi kostüümis
- Lillekuller ja kingiabi...viin ilusaid lilli koos meeldejäädava *show'* ga kohale!
- Jne. Jne.

"Oleme õhku visanud hulga äriideid, aga nende elluviimiseks on lisaks ideele veel vaja ka... mida?" (15 min)

Eesmärk: osaleja mõistab enda arenguvõimalusi töömaailmas, lähtudes keskkonna toetavatest ja piiravatest teguritest.

Abivahendid: puuduvad

Ülevaade: Arutelu jõukohaste tööde tegemise teemadel.

Protseduur: Juhendaja modereerib grupi vestlust. Vastused ja ideed tulevad reeglina õpilaste poolt, mida juhendaja saab suunata järgnevate abistavate küsimuste-vastuste abil:

"Väga olulised küsimused ettevõtlikule inimesele on kindlasti":

1. Kas sul on selleks aeg?
2. Kas on olemas turu vajadused?
3. Kuidas sa seda teed ?
4. On sul olemas piisavad vahendid alustamiseks?
5. Kas saad ise hakkama või on vaja kellegagi koos teha?

- Kas sul on aega? Koolitöö, trennid jms.
- Mis kell täpselt teed oma ettevõtlust?

Õhtul jalutan koeri, nädalavahetusel teen laste sünnipäevadel Muumit.

- Miks kliendid just mind eelistavad?

Elan lähedal, olen usaldusväärne.

- Referentsid - mis need on? Soovitused klientidelt, vanematelt, koolist jne.
- Miks on just noorelt hea alustada? Jõuad kaotatud raha tagasi teenida. Antakse andeks väikesed vead, suhtutakse sõbralikult.
- Kas kliendid on olemas? On neid piisavalt?

Mul on kastmissüsteem välja mõeldud ja mu naabrid on vanurid ning neist keegi pigem ei tassiks kastekannu.

- Ärimudel on sul milline - see tähendab ärikeeles seda, et kui suurt tasu sa küsid ja mille eest sa seda küsid. Kas hakkad valmistama midagi? Või pigem teenust pakkuma?

Hakkad pakkuma arvutite parandamise teenust. Siis küsid tasu oma aja, kohaletuleku ja eraldi vajalike kulumaterjalide eest.

- Ressursid - kas sul on neid piisavalt? Aeg on raha ja ajale lisaks on vaja ka kompetentsi ehk teadmisi, materiaalseid vahendeid ehk raha, koolitusvõimalusi jne.
- Maksud? Kui tegeled ettevõtlusega, siis tea, et arveldamine käib juriidiliste isikute ehk ettevõtete vahel arve alusel.
- Kuni sul pole võimalik ettevõtet luua, siis palu selleks täiskasvanud ettevõtjate (lapsevanemad, sugulased, advokaat) abi. Ettevõtte juhtorgan is peab olema täisealine isik. Ettevõtte käibemaksukohustuse piirmäär on 40 000 eurot (2019. a.)

Teine võimalik tunni lõpp on ka mänguline grupitöö. Näiteks juhul, kui käesolevale moodulile ei järgne tootmisprotsessi.

Eesmärk: Loova mõtlemise elavdamine. Õppida kogemuse, teadmiste ja õpitu vahel seoseid looma.

Abivahendid: Tööleht nr. 2 ja kirjutusvahend

Ülevaade: Juhendaja jagab osalejad gruppidesse. Grupitöö sisuks on inimeste vajaduste ja lahendamata probleemide sõnastamine ning lahenduste leidmine grupis. Tööta välja mingi äriidee toote või teenuse näol, mis lahendab mingi koduga seonduva probleemi.

Protseduur: Äriidee grupitöö (grupid 3-4 inimest ja iga grupp valib esitleja (10 min eeltöö gruppides, mille järel iga grupp esitleb oma tööd 5 min)

Grupitöö tulemuste ettekanded ja kokkuvõtted.

Vahetund!

ÕPPEMATERJAL juhendajale

II OSA

2. tund - Koduteemalise toote loomeprotsessi käivitamine. Ajurünnak. Ideede inkubaator (45 min)

Kas on võimalik tegutseda säästlikult, jätkusuutlikult ja loovalt? (15 min)

Eesmärk: Õpilane saab aru, et jätkusuutlikkuse põhimõte on majanduse ja ettevõtluse suhtes ülim ja tegutseb ka ise jätkusuutlikult. Arendab loovmõtlemist, mis võimaldab genereerida loovaid ideid. Loovmõtlemine sisaldab endas võimet näha probleeme ja lahendusi uuest vaatenurgast lähtuvalt.

Abivahendid: puuduvad, juhendada võib valmistada taaskasutuse teemal slaidiesitluse.

Ülevaade: Juhendaja räägib ja arutleb taaskasutuse teemadel.

Protseduur: ettekanne grupile ja vestlus

Tänapäeva maailmas inimeste arv aina kasvab ja loodusressursse jääb aina vähemaks. Kuid inimesed on harjunud tarbima palju - aina uusi ja uusi kaupu.

Me ei mõtle, et loodusele ja keskkonnale on see väga kurnav ning saastav. Kui me nii jätkame, siis ühel päeval ei ole meil enam maavarasid, puhast vett ja paljusid looma- ning taimeliike. See juhtub palju kiiremini, kui me oskame oodata.

Seetõttu on järjest selgem arusaam, et ka uute toodete ja väärtuste loomiseks on hea mõte taaskasutada materjale.

Pilt "tühjakspigistatud" maakerast...

Foto: <https://www.footprintnetwork.org/2013/08/24/earth-overshoot-day-2013-around-world/>

Näiteks ühe odava teksapaari saamiseks võib kuluda kuni 10 000 liitrit vett!

Jah, sa kuulsid õigesti - 10 tonni vett! Puuvilla kasvatus, töötlemine, värvimine, pesemine jne. Lisaks kulub muid ressursse - inimeste tööjõudu, energiat. Kasutatakse mürgiseid aineid pleegitamiseks ja värve jne. Kui sina nüüd need teksad kuu aja pärast minema viskad, sest neil on väike auk sees, või nad pole sinu arust enam moes, siis on see väga suur raiskamine!

Seetõttu on hea mõte oma kasutatud teksad ning muud riided kokku koguda ja neist hoopis midagi uut ja laheda teha. Võid oma vanad riided ka viia kogumispunkti, et teised saaksid neid kanda või uute toodete tegemiseks kasutada. Sorteerige, koguge ja saatke ringlusesse kindlasti ka purke, pappi ja plastjätmeid ja kõike muud, mis võimalik.

Niisiis, me saame teiste inimeste risust toota uusi väärtusi! Ja olla samal ajal keskkonnale kasulikud!

Juhendaja võiks teha väikese slaidiesitluse teksadest ja/või riietest valmistatud taaskasutusest! Sobivad ka muud hea ideega taaskasutuspidid - lühike esitlus, 2-5 minutit.

Näiteks tuuni oma teksad kangavärvidega trendikuningale vääriliselt omapäraseks:

Foto ja tööjuhend:

<http://craftwerk.ee/tarbetusttarvilikuks/teksadele-vrvi>

Või tee põrandapadjad teie pere vanadest teksadest!

Foto ja tööjuhend:

<http://craftwerk.ee/tarbetusttarvilikuks/padi-p>

Või hoopis endale äge trendikas kaelaehe:

Foto ja tööjuhend: Foto ja tööjuhend:

<http://craftwerk.ee/tarbetusttarvilikuks/teksast-ketid>

Õnneks on taaskasutamine tänaseks juba väga popp ning keegi ei vaata sind selle pärast viltu! Pigem leiad tinnustust, et oskad oma säravate ideedega keskkonda hoida!

Kas tead mõnda eesti ettevõtjat, kes tegeleb peamiselt taaskasutusega?

Grupiarutelu: Õpilased saavad tuua näiteid ja arutleda teemal, milliseid probleeme selline ettevõtlus lahendada aitab ning kuidas neile tundub, kas see võiks olla lahendus globaalsetele keskkonnaprobleemidele.

Näiteks **Reet Aus** on moedisainer, kelle südameasjaks on moemaailma eetiliseks muutmise ning taaskasutustava moekeskkonna arendamine.

Tema lahendatud T-särgid ja riided on valmistatud uudsel põhimõttel, mis kasutab ära rõivatööstuse kangajäätke, mis on liiga väikesed, et uusi riideid teha ning satuksid muidu prügimäele.

<http://reetaus.com/>

Näiteks **Tiiu Roosma ja Kadri Vahe** loodud multifunktsionaalne **TUUB** on on hämmastav riideese, mida saab mitut moodi kanda.

Valmistatud on see kas taastöödeldud polüamiidist ehk vanadest kalavõrkudest...

Või teistest jätkusuutlikul ja loodust säästval moel toodetud materjalidest.

<https://www.tuub.ee/et/home>

Juhendaja kokkuvõte: Niisiis, on võimalik ja isegi soovitatav luua ettevõtteid, mis taaskasutavad materjale ja toimuvad säästlikult.

Ning mis peamine - selliselt on võimalik lisaks keskkonnahoiule hoida oluliselt kokku ka materjalide ostmiseks minevat RAHA!

Ja see pole ettevõtluses, eriti alustades, üldse vähetähtis!

Valikharjutus. Divergentsete võimete harjutus: (15 min)

Vahendid: paberilipikud ja kirjutusvahend

Eesmärk: "Jäälõhkuja" - loova mõtlemise ergutamine. Tehnikat kasutatakse divergentse mõtlemise ergutamiseks. Ülesanne põhineb Gestalt ja Jacksoni divergentsete võimete testil. Ülesande mõte seisneb selles, et tuleb nimetada igapäevasele esemele nii palju kasutusvõimalusi kui võimalik.

Protseduur: Juhendaja palub kirjutada paberile 12 kirjaklambri kasutamise viisi! Ülesande sooritamiseks on aega 10 minutit. Vaheta oma naabriga paberid ja hinda naabri ideid järgneva skaala alusel:

2 punkti – hea ja originaalne idee

1 punkt – läheb heale katsele

0 punkti – OK idee aga täiesti kasutu

Arvuta saadud punktid kokku. Saad numbrilise tulemuse.

18-24 - oled väga loov

13-17 - oled üle keskmise loov

7-12 - oled keskmiselt loov

Jagame grupis ka teistega põnevamaid ideid ja kirjaklambrite võimalikke kasutusvõimalusi.

Tunnustame vahvaid ideid ja "kastist väljas" mõtlemist!

Loomingulise lähenemisega ajurünnak ehk ideede inkubaator! (15 min)

Abivahendid: puuduvad

Eesmärk: ideede genereerimine, koostöö ja suhtlemisoskuste arendamine, loova mõtlemise ergutamine. Õppida kogemuse, teadmiste ja õpitu vahel seoseid looma.

Ülevaade: Juhendaja teeb sissejuhatuse. Peale loominguliste näidete toomist ja teemasse sissejuhatust, toimub tooteideede genereerimine ja arutelu grupis.

Ideede genereerimine jätkub ka koduse tööna.

Soovitus: Juhendaja võiks siinkohal teha võimalusel lühikese 2-5 minutilise slaidiesitluse põnevamatest taaskasutusideedest, vastavalt teie koolis ettevõtlukskuul loodavale tooteideele, otsides häid näiteid kasvõi internetist.

Märksõnad koduteemalise toote puhul: vana mööbli tuunimine, tualettpaberrullid, plastmassjätmed, pelletid, purgid, kaltsukott, pühadekaunistused, lemmikloomad, vanapaber, kohvipakid, T-särgid, nõud, mänguasjad, karbid, pakendid, vaasid, kangajäädgid jne.

Näiteks projekti "Praktilised ettevõtluskuud ettevõtjatega" käigus on osalejatel ülesanne valmistada taaskasutuspõhimõttel **KODUTEEMALINE** toote, seega toob juhendaja inspiratsiooniks just koduteemalisi näiteid.

Vaid paari portselanimarkeriga saab vanadest taldrikutest peen serviis!

Foto ja tööjuhend:

<http://craftwerk.ee/blog-2014/emadepaev-laheneb>

Vanast malalauast võib teha ehtehoidja!

Foto ja tööjuhend:

<http://craftwerk.ee/tarbetustarvilikuks/malelauast-krvarngaste-kandjaks>

Või hoopis kommikarbist ehtehoidja:

Foto:

www.craftwerk.ee

"Kas teate, et ettevõtluses moodustub ülisuure turuosa just koduga seotud toodete müük ja valmistamine? MIKS?"

Sest enamusel inimestel on kodu ja sellega seoses igapäevased vajadused. Tavaliselt me veedame päris palju ega kodus. Kodusisustuse trendid ja kodutehnika on aga alati uuenemises ning ettevõtetal on pidev vajadus luua uusi koduga seotud tooteid.

Käed püsti, kes teab IKEAt?

IKEA on üks tuntumaid mööblifirmasid - tema looja **Ingvar Kamprad** oli juba väikse poisina hea äriavaistuga ja müüs kodukülas vaheltkasuga linnast toodud tuletikke.

Hiljem asutas ta mööblifirma ning 1951. aastal tuli neil suurepärane idee müüa mööblit, **mille ostja ise kodus kokku saab panna**. Enne seda tuli mööbel osta ühes tükis ja seda oli väga keeruline transportida.

See idee muutus kiiresti ülipopulaarseks!!!! Ingvar Kamprad suri 27. jaanuaril 2018. aastal, olles sel hetkel maailmas rikkuselt 8. inimene! **IKEA väärtuseks loeti siis üle 40 miljardi dollari!**

Toote valmistamise alustamine (15 min)

Eesmärk: Toota midagi. Õppida ideid ellu viima, meeskonnatöö, planeerimise ja kaasamise kogemus.

Abivahendid: juhendaja jaotab laiali **töölehe nr. 3**, ehk tooteideede genereerimise töölehed ja **ettevõtluskuu päeviku**, ehk tegevuste meelespea.

Ülevaade: Algab konkreetse toote idee genereerimine ja planeerimine kas grupi- või individuaaltöona.

Protseduur: Abista õpilastel jaguneda soovikohasteks töögruppideks, teised alustavad toote loomist individuaalselt.

Mõttele, kas sa soovid oma toodet teha üksi, või hoopis kellegagi koos?

Kui jah, siis saad hakata kohe tooteideid mõtlema.

Kui sul on tunne, et koos tuleb paremini välja, siis mõttele edasi.

-Kellega koos tahaksid luua oma toote?
-Ka pere võib olla sinu grupp.
-Moodustage kohe töögrupid toote loomiseks.

Soovitus! Väikeses õppegrupis võiks toote valmistamise meeskonda kuuluda 1-2 inimest, suuremates gruppides 1-4 inimest.

Juhendaja julgustab mõtlema väljaspool tavaraame ning välja pakkuma ka esmapilgul tavatuid ja hulle ideid!

Palun lase õpilaste loovusel vabalt lennata! Juhendaja eestvedamisel toimub aktiivne grupiarutelu, kus visatakse õhku esimesi ideid koduteemalise toote tegemiseks - töölehtedele võib juba üles kirjutada mõtteid, mis osaleja arust võiksid just talle või tema meeskonnale huvi pakkuda. Palun aita nende hulgast realselt elluviidavad ideed välja noppida.

Järgmiseks kohtumiseks jääb koduülesandeks mõelda üks või oma meeskonnaga välja 1 koduga seotud toode, mille oleksid võimeline ise (või oma meeskonnaga) valmistama. Või selle valmistamist organiseerima ehk korraldama.

Toote valmistamine toimub järgnevalt: juhendaja tutvustab planeeritud toote valmistamise ajakava - millal toimuvad töötod grupis ja millal õpilase iseseisev töö, millal peab toode päriselt valmis olema. (Järgnevad soovitusel on lühidalt kirjas ka ideede genereerimise töölehel).

- Mõtle, mis sind huvitab ja milles oled tugev ning vali tegevus vastavalt sellele. Ära hakka tegema pitskardinaid, kui sulle heegeldamine üldse ei meeldi! Pole mõtet teha lindude pesakasti, kui sa ei salli üldse puutööd jne jne.
- Uuri, ehk tahavad su vanemad või vanavanemad osaleda projektis, kindlasti on neil ideid ja oskusi, mida saad rakendada - ettevõtlus on ju meeskonnatöö! Perefirmit on iidne ja väga levinud ettevõtluvorm.
- Toote tegemine ei tohiks võtta liiga kaua aega, meenuta, mida rääkisid just tähtaegadest. Vali toode, mille võiksid valmistada umbes 2 - 6 tunniga.

- Toode peaks olema nii väike, et sa saaksid materjalid toote töötubadesse kaasa võtta. Ja ka hiljem valminud toote kooli ja klassi kaasa võtta. Oluline, et teda saaks ka pildistada! Näiteks, kui tahaksid teha elutuppa kappi, siis alusta projekti raames pigem puidust ehtekarbiga.
- Mäletad, mis me rääkisime taaskasutustest! Materjale varudes mõtle julgelt, kas saad mõnest vanast asjast hoopis mingi uue ja laheda asja teha - ehk materjale taaskasutada. Küsi emalt kaltsukotti või teistelt pereliikmetelt materjale - kempsupaberirullidest vana rulani või rehani, kasutada saab peaaegu kõike!
Raha kuluta nii vähe kui hädavajalik!
- **Ja pea meeles - peamine on hea IDEE! Kasuta julgelt oma loovust ja ära unusta, et see idee tuleb sul ka ellu viia!**
- Pole ideid! Pole probleemi - võid uurida ka teisi lihtsaid ja põnevaid taaskasutusideid näiteks siit: <http://craftwerk.ee/tarbetustarvilikuks/head-ideed>
- Või siit: <https://www.countryliving.com/diy-crafts/>
- 7 viidet veebilehtedele, kust saab suurepärasest inspiratsiooni
<https://www.goodnet.org/articles/7-top-diy-websites-that-will-inspire-your-next-creation-list>

- Tee omale näiteks Pinteresti konto ja kasuta seda inspiratsiooniallika ja ideedetahvlina. www.pinterest.com

Juhendaja tänab kõiki osalejaid. Järgmiseks kohtumiseks mõtle üksi või oma meeskonnaga välja 1 koduga seotud toode, mille oleksid võimeline kas ise valmistama või selle tootmist organiseerima.

Kodune ülesanne 1: Saada juhendajale e-mailiga kokkulepitud kuupäevaks 1 - 2 enda või grupi poolt väljavalitud tooteideid! Kui teete tööd grupiga, lisa kõikide grupiliikmete nimed!

Kodune ülesanne 2: Järgmiseks korraks palun võta kaasa oma **koduteemalise*** toote valmistamiseks vajalikku taaskasutusmaterjali, töövahendeid ja muid asju, millest võiks sinu toote tegemisel töötoas abi olla.

***Märkus:** Projekti "Praktilised ettevõtluskuud ettevõtjatega" juhendajatel on töötubades kaasas valik käsitöötarvikuid ja abivahendeid töötubade läbiviimiseks, et õpilased neid oma taaskasutuspõhimõttel loodava koduteemalise toote valmistamisel kasutada saaks.

Linke ja lisalugemist juhendajale:

ÄRIIDEE JA SELLE ELLUVIIMINE, © SA Innove, 2007. 5. peatükk, lk. 135

<http://haridusinfo.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettev%C3%B5tlus%C3%B5pe/Ettev%C3%B5tluse%20alused%20%C3%B5pilasele.pdf>

Näide, mida võib samuti soovi korral kasutada! Elon Musk ja Tesla, mille turunduseelarve oli 0 eurot (Inglise keeles) <https://www.youtube.com/watch?v=SNauCFxJWfQ&pbjreload=10>

Infot loodusressursside kuritegelikust kasutamisest ja ökotsiidist

<https://www.maailmakool.ee/loodusressursid/>

Ühe teksapaari tootmise keskkonnamõjudest

<https://thelogicalindian.com/environment/jeans/>

Mitmeid taaskasutusideid (Eesti keeles)

<http://craftwerk.ee/tarbetustarvilikuks>

Valik koduteemalisi taaskasutusideid (Inglise keeles)

<https://www.loveproperty.com/gallerylist/71768/upcycling-ideas-to-transform-your-old-stuff>

Reet Aus ja väärtsutav taaskasutus

<http://reetaus.com/eesti>

IKEA asutaja lugu. Ingvar Kampradi edulugu

<http://arileht.delfi.ee/news/uudised/ikea-asutaja-ingvar-kampradi-edulugu-tikumuujust-farmipoiss-kellest-sai-mooblikuningas-ja-euroopa-uks-rikkamaid-inimesi?id=80932239>

7 viidet veebilehtedele, kust saab suurepärasest inspiratsiooni

<https://www.goodnet.org/articles/7-top-diy-websites-that-will-inspire-your-next-creation-list>

Kallas, E. (2015). Loovustehnikad : 99 viisi ideede leidmiseks.

Divergentne mõtlemine ehk uute ideede tekkele ja ebatavalistele lahendustele viiv mõtlemine.